

Вікторія ПЕТРОВА

здобувач вищої освіти 2 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Анастасія КОВПАК

здобувач вищої освіти 2 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: **Марина БІЛНЕЦЬ**

канд. екон. наук,
старший викладач кафедри фінансів імені Віктора Федосова,
Заклад вищої освіти: «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ

БЮДЖЕТНА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Технології, які забезпечують здійснення управлінням капіталу, які надходять в бюджет, фактично формують неминучі і досить стрімкі переходи до нових форм бюджетного регулювання коштів. Поруч із технологіями, ще стають актуальними методи середньострокового бюджетування та програмно- цільовий розподіл коштів як бюджетів держав, так і окремих регіонів. Використанні цифрових технологій в управлінні публічними фінансами та публічному управлінні забезпечується цілісність і стійкість бюджетного процесу [4].

Ці обставини стали важливими чинниками, які вплинули на такий важливий процес у ХХІ столітті як бюджетна цифровізація.

Серед найбільш вагомих позитивних наслідків цифрової революції у бюджетній діяльності держави потрібно відзначити можливість мобілізації додаткових бюджетних доходів, підвищення продуктивності завдяки автоматизації та ефективному використанню ресурсів, доступу до нових ринків та покращення процесу прийняття рішень, зростання зайнятості, підвищення ефективності ринків, зростання дохідності підприємств, забезпечення нових форм соціальної взаємодії та участі [2]. Якщо оцінити процес цифровізації з

іншого боку, серед можливих негативних наслідків виділимо: витік персональних даних та збої у роботі комп'ютеризованих систем.

В сучасних умовах бюджетна цифровізація надзвичайно важлива, так як робота державних установ має залишатись такою ж як і в довоєнний час. Процес цифровізації надає можливість мати доступ до всіх послуг незважаючи на місцезнаходження особи. Реалії сьогодення показують нам необхідність проведення цифровізації усіх сфер життя. Бюджетну цифровізацію можна розглянути – як своєрідний спосіб відображення процесів управління бюджетними коштами, а саме інформацію про бюджетну систему в електронно-цифровому вигляді та як характерний спосіб перетворення дійсності, реалізація бюджетної функції. Результатом цифровізації має стати відкритість інформації про бюджетні показники та процес логіки ухвалення рішень [4].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. №1467-р було схвалено Стратегію здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами до 2025 року та затверджено план заходів щодо її реалізації [5].

Правове регулювання процесів цифровізації варто розглядати як складову частину регулювання фінансової діяльності держави. Предметом цифровізації бюджету може бути: створення нового об'єкта бюджетних правовідносин; цифровізація ухвалення рішень у бюджетній сфері та переведення всіх бюджетних процесів в електронний формат; запровадження смарт контрактів у виконанні бюджетів. Наслідком цифровізації може стати зміна складу бюджетної діяльності або перегляд їх функцій [4, с. 5].

Розглядаючи цифровізацію як спосіб перетворення дійсності, можна виділити три напрями впровадження у бюджетній сфері:

1. створення цифрових активів як матеріальних елементів бюджетної системи України;
2. цифровізація управління коштами бюджету;
3. цифровізація суб'єктів бюджетного права.

Більшість країн світу розпочали процеси цифровізації системи бюджетного регулювання. Досягнення публічності й доступності бюджету шляхом впровадження інформаційних систем не залежить від рівня економічного розвитку. Дані системи зароджуються в розвинених країнах, і в тих, що розвиваються [4].

Одна з головних цілей Мінцифри — оцифрувати 100% державних послуг за 3 роки. Наразі команда Мінцифри презентувала понад 10 нових послуг у Дії. Серед них — зміна місця реєстрації, сплата податків, заміна водійського посвідчення, реєстрація бізнесу, цифровий підпис та електронні петиції — все це онлайн, у декілька кліків. Все це допомагає зекономити час, застерігає від зайвих зустрічей з чиновниками та запобігає проявам хабарництва. Цифровізація несе позитивний вплив на бюджет країни, адже запобігає виникненню корупції.

Отже, цифрова бюджетна трансформація нашої країни — це в першу чергу зручність для громадян, антикорупція, можливість забезпечити рівний доступ для всіх українців до публічних послуг. Також — це зміни, спрощення, перетворення і ліквідація бюджетних правовідносин за допомогою впровадження інформаційних технологій. Оскільки процес впровадження цифрових технологій до бюджетної сфери в Україні все ще триває — важливо побудувати ефективний менеджмент на рівні всієї держави.

Список використаних джерел

1. Богдан Т. Відбудова економіки: напрямки, важелі, інститути. *Українська правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/25/686208> (дата звернення: 27.04.2023).

2. Артем'єва І. О. Конкуренція в епоху цифрових перетворень. Актуальні проблеми економіки та управління в епоху глобальних викликів і загроз: Зб. мат. всеукр. наук-практ. конф., Дніпро, 26-27 квіт. 2018 р. В 2-х томах. Т. І. Нац. метал. академія України, 2018. С. 294-297.

3. Попов. Д. І., Котуха. О.С., Олашин. М. М., Цифровізація бюджетної системи України як інструмент підвищення публічності органів державної

влади. 2023. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2023-7-01-11/2023-7-01-11> (дата звернення: 27.04.2023).

4. Стратегія здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1467-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 27.04.2023).

5. Т. Хавунка Що втрачає українська економіка через війну та як держава допомагає бізнесу відновити роботу? *Українська правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/15/685810/> (дата звернення: 27.04.2023).